

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/203160,Rajd-sladami-kpt-Mlota.html>
26.02.2026, 19:02

[Następny](#)

[Powrót](#)

Rajd śladami kpt. „Młota”

Pod koniec czerwca na Podlasiu odbyła się kolejna edycja rajdu upamiętniającego kpt. Władysława Łukasiuka „Młota” – żołnierza ZWZ-AK, dowódcę 6. Brygady Wileńskiej AK. Gościem wydarzenia był dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

28.06.2024

Rajd rozpoczął się 28 czerwca 2024 roku w Tokarach – miejscu urodzin kpt. Władysława Łukasiuka. Uczestnicy wydarzenia zatrzymali się w Śledzianowie przy mogile Żołnierzy 5. Wileńskiej Brygady Armii Krajowej. Po południu w Drohiczynie odbyło się spotkanie z Martą Ziembikiewicz, córką kpt. Władysława Łukasiuka.

Rajd kontynuowany był kolejnego dnia w Hodyszewie, gdzie w Sanktuarium Matki Bożej Pojednania odprawiona została Msza św. w intencji rodzin Żołnierzy Wyklętych.

W uroczystościach zorganizowanych w 75. rocznicę śmierci komendanta „Młota” udział wziął dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, zastępca prezesa IPN.

- My dzisiaj musimy spełnić nasz obowiązek, nas – współczesnych Polaków. Bez względu na to kim jesteśmy, ile mamy lat, czym się zajmujemy, musimy pamiętać o naszych bohaterach. Musimy otaczać ich prawdziwą, wdzięczną pamięcią. Za ich postawę, za ich walkę, za ofiarę ich życia

– podkreślił prof. Krzysztof Szwagrzyk. Wiceprezes IPN wygłosił wykład o żołnierzach 6. Wileńskiej Brygady Armii Krajowej i opowiedział o poszukiwaniach szczątków żołnierzy niezłomnych prowadzonych przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN.

Rajd zakończył się 30 czerwca na trasie Czaje – Wólka, w miejscowości, w której zginął kpt. Władysław Łukasiuk. W kościele p.w. Matki Bożej Ostrobramskiej odprawiona została Msza św., którą sprawowali ks. Grzegorz Jabłoński, ks. Tomasz Trzaska z Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN oraz ks. Stanisław Góra z Archidiecezji Lubelskiej. W nabożeństwie wzięły udział rodziny Żołnierzy Niezłomnych, uczestnicy rajdu, mieszkańcy, przedstawiciele samorządu, parlamentarzyści oraz poczet sztandarowy 18. Rozpoznawczego Pułku Honorowego z Białegostoku. Po nabożeństwie odbył się Apel Poległych przy symbolicznym pomniku na placu kościelnym.

Wydarzenie zorganizowało Stowarzyszenie Historyczne im. Danuty Siedzikówny „Inki”.

Zdjęcia z rajdu pochodzą ze zbiorów organizatora.

* * *

Władysław Łukasiuk „Młot” (1906-1949) – przedwojenny współpracownik polskiego wywiadu, żołnierz ZWZ i 5 Brygady Wileńskiej AK. Od 1946 r. dowodził walczącą przeciwko komunistom 6. Brygadą Wileńską AK.

Uczęszczał do gimnazjum w Drohiczynie, a następnie w Sokołowie Podlaskim. Podczas służby w WP w wyniku wypadku doznał trwałego kalectwa. Od lutego 1940 r. żołnierz ZWZ-AK w Obwodzie Siedlce (komendant placówki Mężenin). Brał udział w operacji przejęcia niewybuchu rakiety „V-2”. Od października 1944 ścigany przez NKWD, przeszedł na stałe „do lasu”. Wiosną 1945 r. dołączył do oddziału Obwodu Bielsk Podlaski AKO ppor. Teodora Śmiałowskiego „Szumnego” (został jego zastępcą).

2 sierpnia 1945 r. przyłączył się do 5. Brygady Wileńskiej AK. W sierpniu 1945 wraz z 1. szwadronem walczył z komunistycznymi grupami operacyjnymi pod Sikorami, Zalesiem i Miodusami Pokrzywnymi. Po demobilizacji brygady we wrześniu 1945 r. pozostał w polu. W oddziale, przemianowanym w lutym 1946 r. na 6. Brygadę Wileńską AK, pełnił początkowo funkcję zastępcy ppor. Lucjana Minkiewicza „Wiktora”. Od października 1946 do czerwca 1949 r. dowodził 6. Brygadą. Podporządkował sobie pozostałości siatek akowskich na terenie pow.: Mińsk Mazowiecki, Węgrów, Sokołów Podlaski, Bielsk Podlaski, Siedlce i Wysokie Mazowieckie.

W 1947 r. nie zdecydował się na ujawnienie, trafnie przewidując, że komuniści nie dotrzymają warunków amnestii. Stał się najważniejszym dowódcą partyzanckim na Podlasiu. Pomimo rozbicia większości pododdziałów 6. Brygady podczas operacji „Z”, przetrwał wielotygodniową pacyfikację. Zginął 27 czerwca 1949 r., na kolonii wsi Czaje-Wólka (pow. Bielsk Podlaski) w niewyjaśnionych okolicznościach z ręki podkomendnego Czesława Dybowskiego. 13 sierpnia 1949 r. funkcjonariusze UB wykopali jego ciało i przenieśli w nieznane miejsce.

Jego żonę Jadwigę WSR we Wrocławiu skazał 31 grudnia 1948 r. na dziewięć lat więzienia. Opuściła je w 1954 r.

9 listopada 2007 r. Władysław Łukasiuk został pośmiertnie odznaczony przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski.

►Polecamy komiks wydany przez Instytut Pamięi Narodowej:

Wilcze tropy. Zeszyt 3. „Młot” – Władysław Łukasiuk, scenariusz Sławomir Zajączkowski, rysunki Krzysztof Wyrzykowski, wkładka historyczna i konsultacja historyczna dr Kazimierz Krajewski, dr Tomasz Łabuszewski, Warszawa 2013

►Dawid Golik: Rok 1949. Między partyzantką a przetrwaniem

Kadra 5. Brygady Wileńskiej AK, Białostockie 1945. Zastępcy d-ów szwadronów:
2. - por. Mikołaj Kuroczkin „Leśny” (1) i 1. - ppor. Lucjan Minkiewicz „Wiktor”
(2), adiutant „Łupaszki” ppor. Jerzy Jezierski „Stefan” (3), „Zygmunt” (4), d-ca 4.
szwadronu por. Marian Pluciński „Mścisław” (5), d-ca Brygady mjr Zygmunt
Szendzielarz „Łupaszko” (6), d-ca drużyny podoficer. ppor. Jan Zaleski „Zaja” (9),
d-ca 2. szwadronu ppor. Romuald Rajs „Bury” (8), ppor. Władysław Łukasiuk
„Młot” (7). Fot. z zasobu IPN

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)